

Uttak av prøver til gjødselplanlegging

Når på året?

Jordprøver tas ut for å kartlegge jordas næringsinnhold og kalkbehov. Prøvene må tas utenom vekstsesongen. Jorda må ikke være nygjødset, nykalket eller frossen. Tar du ut jordprøver om våren, har du fordel ved kortere ventetid på analysene.

Utstyr

Du trenger kart, jordbor, prøveesker, samlekartong for prøveeskene, vannfast tusj og bøtte. Jordbor prøveesker, samlekartonger og bestillingsskjema får du hos det lokale landbrukskontoret eller hos forsøksringen.

Foto: R. Aspmo

Jordprøver for gjødselplanlegging Forberedelser

Planlegg uttak av jordprøver på et kart! Ta utgangspunkt i gårdens skifteinndeling. Det anbefales ofte å ta ut en jordprøve per 5 dekar. Ved store og ensartede skifter kan hver prøve representere 10-15 dekar og for små, uensartede skifter bare 2-3 dekar.

Det beste er å avgrense prøveområdene på kartet før du tar ut prøvene. Ta hensyn til jordvariasjon, terrengform og bruk av jorda. På sammenhengende arealer kan prøvetakingen legges opp langs prøvetakingslinjer som går på tvers av terreng- og jordvariasjon. Disse linjene kartfestes ved hjelp av gode fastmerker. Ta prøvene langs linjene med den tetthet du har bestemt og slik at ulike jordtyper ikke blandes i en og samme prøve.

Selve uttaket

Det skal alltid tas minst 9 borstikk for hver jordprøve. Det er to ulike måter å ta ut en jordprøve på:

- Når arealet er homogent: Fordel stikkene jevnt over arealet (opptil 10-15 dekar).
- Når det er variasjon i jordart eller at jorda har vært brukt på ulike måter innenfor arealet: Konsentrer stikkene innenfor en sirkel på 5-10 meters radius på et sted som er typisk for arealet som prøven skal representere. Stikkene tas fra de øverste 20 cm av matjordlaget med jordboret og has i en bøtte. Bland godt og fyll en prøveeske på ½ liter. Fra permanent eng og varig beite bør prøvestikkene deles opp slik at du får separate prøver fra 0-5 cm dybde og 5-20 cm dybde.

Husk:

I samme prøve må det aldri blandes stikk fra ulike jordarter eller jord som har vært gjødsla og brukt på ulike måter.

Merk av prøvestedene på kartet

Skriv på navn og nummer på prøveeskene. Stedfest prøven i midten av prøvearealet på kartet. Resultatene har liten verdi dersom en ikke vet hvor prøvene er tatt!

Faste prøvesteder

Hvis en bruker samme prøvesteder og lik merking ved gjentatt prøvetaking, kan en lettere påvise endringer på et bestemt areal over tid.

Vekstproblemer

Årsaker til dårlig vekst kan ofte klarlegges ved å ta jordprøver fra flekker hvor det vokser dårlig. Det bør samtidig tas prøver fra et naboareal med god/normal vekst for å ha et sammenligningsgrunnlag.

Å levere prøver til Eurofins

Jordprøvene kan leveres inn ved de fleste landbrukskontor og forsøksringer. Det er også mulig å sende prøvene direkte til laboratoriet.

Pakk eskene i samlekartong slik at de ligger stødig. Legg ved utfylt bestillingsskjema som kan hentes fra www.eurofins.no. Ikke send med kart! Send skjema og prøvene til

Eurofins jord og planter

**Møllebakken 50
1538 Moss**

Foto: R. Aspmo

Hvis du har spørsmål ikke nøl med å ta kontakt med oss. Lykke til!

Astrid Bjerve

T| +47 915 82 561

✉ jord@analycen.no